

Sobirania és poder

Aquests darrers dies s'han produït esdeveniments de diversa naturalesa i gravetat que han tornat a posar en evidència la mala relació que alguns catalans tenen amb el poder i l'autoritat. Em refereixo als conflictes derivats dels fluxos migratoris i de refugiats a Calais, però sobretot a les costes italiana i grega. I en una altra magnitud, molt menor però més pròxima, a l'actuació dels Mossos a Salou en contra del contraban de productes falsificats, amb resultat d'una mort accidental. I parlo de com hi han reaccionat les xarxes i els mitjans de comunicació del país, en el supòsit que representin –o conformin– una actitud general.

Pel que fa al primer cas, més que no pas discutir la informació que se'n dona i el seu biaix ideològic –que hi és–, em sembla rellevant assenyalar dues dimensions de la realitat pràcticament obviades. D'una banda, es deixa en suspens l'anàlisi de les conseqüències que tindria un sistema de fronteres completament obert, tant des del punt de vista econòmic com social i polític. La sensibilitat humanitària, és cert, predisposa –davant les imatges feridores que ens ofereixen els mitjans– a sentir-se solidari amb la causa dels més febles. Però alhora resulta que s'és extraordinàriament susceptible al manteniment dels nivells de benestar i prestació de serveis públics, sempre al límit del col·lapse. L'impacte econòmic i social d'aquests moviments demogràfics, a més, es tradueix ràpidament

–també en països d'indiscutible tradició democràtica– en alarmants decantaments electorals cap a partits d'extrema dreta i xenòfobs, com hem vist aquestes darreres dècades. Doncs bé: de les conseqüències no volgudes d'una actitud càndidament humanitària sembla que, aquí, costa molt parlar-ne.

De l'altra, l'altre silenci clamorós en relació al drama que es viu al Mediterrani, ara agreujat per les guerres, és el del gran paper humanitari que hi fan els exèrcits europeus. Als mitjans hi solen aparèixer ONGs, com si fossin l'únic actor solidari que hi participa. Està bé que es conegui l'activitat de Metges Sense Fronteres, posem per cas, i els seus dos modestos vaixells. Però, en realitat, l'activitat humanitària principal és la que desenvolupa Frontex, l'agèn-

SALVADOR CARDÚS

SOCIÒLEG

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

cia de la Unió Europea que regula tot l'operatiu militar. Aquest estiu l'anomenada operació Tritó compta, entre d'altres, amb 4 avions, 6 vaixells d'altura, 12 patrul·leres i 2 helicòpters. Hi participen els exèrcits de 27 països, amb contribucions notables de tres vaixells irlandesos, un de suec i un de noruec, paï-

sos ben allunyats del drama. Frontex lamenta l'escassetat de recursos disponibles en relació als compromesos i els necessaris, però això tindria una traducció immediata en més pressupost militar...

Pel que fa al cas de gravetat molt menor però ben proper, el de Salou, torna a passar el mateix. La mort accidental d'una persona –es produís com es produís–, des del punt de vista informatiu, es converteix en un suposat cas de confrontació entre forts i dèbils, policia i immi-

grants, que una vegada més decanta la sensibilitat humanitària cap als febles. De fet, l'operació policial era contra un comerç il·legal que perjudica de manera directa els comerciants i les empreses productores –i els seus treballadors–, que són els que paguen impostos i se sotmeten a regulacions cada vegada més estrictes de qualitat, sostenibilitat i de condicions laborals. Però al cap de poques hores ja tenim organitzades protestes “antiracistes” i en contra de la “brutalitat” de la policia, que se'ls suposa per defecte i que significa l'estigmatització d'un col·lectiu que, només de mossos, ja són 17.000 persones.

Aquest biaix informatiu, que eludeix el paper humanitàriament rellevant dels exèrcits o que posa sistemàticament sota sospita la policia, fins i tot quan hi ha delictes flagrants, mostren el dèficit de cultura de poder i d'autoritat que esmenta al principi de l'article. I, tanmateix, per bé que la independència de Catalunya comportarà desafiaments enormes relacionats amb la capacitat de governar-nos, encara seran més grans els canvis de mentalitat relacionats amb l'exercici del poder i l'autoritat. Al capdavant –no ens enganyem–, l'aspiració a la sobirania és una reclamació de més poder. De fet, del màxim poder possible en un món organitzat en estats interdependents. Observem-nos, doncs, críticament, i disposem-nos, també, a fer el canvi de mentalitat que significarà reconèixer a tots els efectes l'autoritat derivada de l'exercici democràtic del nou poder.

LAMARTARILE

La sensibilitat als drames humans ens predisposa a sentir-nos solidaris amb la causa sense qüestionar-nos les possibles conseqüències

El biaix informatiu amb què es presenten algunes notícies sobre immigració eludeix el paper humanitari de la policia i els exèrcits